

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Idzardaweg 21, Ter Idzard

projectnummer: 267.49.51.00.00.02

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Idzardaweg 21, Ter Idzard

Datum: 22-04-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om een nieuwe woning te realiseren op een perceel aan de Idzardaweg 21 in Ter Idzard. Hiervoor wordt een planologische procedure doorlopen.

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 26 maart 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren helder, droog, zwakke wind en circa 5 °C.

PLANGEBIED

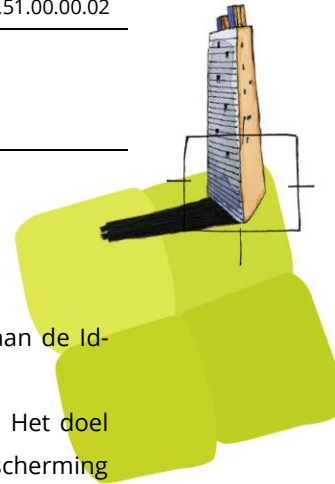
Het plangebied ligt ten noorden van de Idzardaweg in Ter Idzard. Het plangebied omvat het perceel plaatselijk bekend als L- 538. Op het perceel bevindt zich een paardrijbak met twee lantaarnpalen en een clubgebouwtje. Het clubgebouwtje is optrokken uit houten betimmering en heeft een rieten zadeldak.

Om het gebouwtje heen ligt een grasveld. In het plangebied staat geen opgaande beplanting.

Het plangebied grenst aan de noord- en westzijde aan een sloot.

De ontwikkeling bestaat uit de bouw van een woning. Hierbij wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd. Op het moment van schrijven was nog niet bekend wat er met het gebouwtje gaat gebeuren, dit blijft tot nader inzien nog staan. De watergang blijft behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Overzicht van het plangebied (rode stippellijn).

Bron kaartondergrond www.ruimtelijkeplannen.nl

Impressie van het plangebied (26 maart 2020) Linksboven: het gebouwtje. Rechtsboven: de paardrijbak. Linksonder: zicht op de westelijke grens van het plangebied. Rechtsonder: overzicht van het plangebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF, 14 april 2020 13:58:29) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het betreft de soortgroepen amfibieën, zoogdieren, vogels met jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, ongewervelden en een enkele vaatplant.

Het grasland in het plangebied is gevarieerd van vegetatie en bestaat uit onder andere uit Engels raaigras, gestreepte witbol, smalle weegbree, kleine veldkers en ridderzuring. Langs de sloot groeit speenkruid. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Uit de omgeving is het voorkomen van drijvende waterweegbree bekend. Deze en andere beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en zijn gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom ook niet in het plangebied te verwachten.

Uit de omgeving zijn diverse vogels met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus, kerkuil en gierzwaluw. Het gebouwtje heeft echter geen toegangen tot geschikte nestruimtes voor nesten van deze soorten. Het grasveld rondom het gebouwtje en de paardrijbak kunnen wel onderzoek vormen van het foerageergebied van de huismus. Op de zanderige grond van de paardrijbak kunnen mussen hun stofbad nemen. Huismussen zijn tijdens het veldbezoek gehoord in de omgeving van het plangebied. Voor andere soorten met jaarrond beschermde nesten, vormt het plangebied hooguit een zeer klein deel van het foerageergebied.

Door het ontbreken van opgaande beplanting is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied algemene vogelsoorten tot broeden komen. In de sloot rondom het plangebied kan hooguit een algemene soort als wilde eend tot broeden komen. De nesten van deze en andere algemene vogelsoorten zijn uitsluitend in de broedperiode beschermd.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

Het gebouwtje heeft diverse openingen die kunnen leiden naar vleermuisverblijfplaatsen, zoals ruimte tussen de betimmering. Er zijn geen doorgaande structuren aanwezig, zoals bomenrijen of brede watergangen, waardoor de aanwezigheid van een potentiële essentiële vliegroute uitgesloten kan worden. Het plangebied zelf is maar zeer marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen door het ontbreken van beschutting en door de aanwezige verlichting. Onder de lantaarns kan wel gewone dwergvleermuis foerageren, deze soort is minder gevoelig voor kunstlicht dan de andere soorten is uit de directe omgeving van het plangebied bekend (NDFF). In de omgeving is echter hoogwaardiger foerageergebied voor deze en andere vleermuissoorten aanwezig.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en egel. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde zoogdiersoorten waterspitsmuis, boommarter en otter bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten ontbreekt geschikt leefgebied vanwege het ontbreken van geschikte watergangen met ruige oeverbegroeiing, onderwatervegetatie en opgaande beplanting. Het plangebied biedt ook geen geschikte verblijfplaatsen voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten. Sporen van dergelijke soorten zijn ook niet aangetroffen tijdens het veldbezoek.

De watergang, die buiten het plangebied valt kan voorplantingsbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker (NDFF), die in het plangebied marginaal geschikt landbiotoop kunnen vinden. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. De voedselrijke watergang, zonder rijke water- en oevervegetatie, vormt geen geschikt leefgebied voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieën, zoals de uit de omgeving bekende heikikker of poelkikker (NDFF).

Geschikt leefgebied voor (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, ongewervelden en reptielen is, gezien de afwezigheid van water met een goed ontwikkelde watervegetatie en andere specifieke biotopen voor deze soorten, niet aanwezig in het plangebied.

TOETSING

Bij sloop van het gebouwtje kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord of verwijderd. Op het moment van schrijven is slopen nog niet aan de orde, maar indien deze plannen wijzigen en er wel gesloopt zal gaan worden is nader onderzoek naar de aanwezigheid vleermuizen noodzakelijk. Dit onderzoek zal moeten uitwijzen of een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Het plangebied blijft naar verwachting geschikt als foerageergebied voor de te verwachten

vleermuissoorten. Zodoende zijn ook geen negatieve effecten door verlies van foerageergebied te verwachten.

Bij uitvoering van het project verandert het foerageergebied voor huismus en wordt het mogelijk minder geschikt. Het plangebied vormt echter onderdeel van een groter foerageergebied, waarbij in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig is voor deze soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Om vernietiging van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen, dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen broedgevallen aanwezig zijn. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe & Brandemeer' wat is gelegen op een afstand van circa 9 kilometer ten zuidwesten het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 1,6 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Op circa 100 meter ten zuidwesten van het plangebied ligt een strook 'natuur buiten de EHS'. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelgebied op een afstand bijna 2 kilometer ten westen van het plangebied.

TOETSING

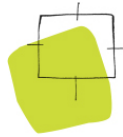
Gezien de afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing, wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn veel potentiële effecten, zoals verstoring door licht, geluid of trillingen op het Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten.

Gezien de plannen (bouw van een enkele gasloze woning) en de afstand van circa 8 kilometer tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zal er tijdens de aanleg- en gebruiksfase ook geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden plaatsvinden.

Gezien de afstand tot het NNN, natuur buiten het NNN, weidevogelleefgebied en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek d.d. 26 maart 2020 en de raadpleging van bronnen is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit deze beknopte natuurtoets is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is voordat het gebouwtje gesloopt kan worden. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast dient bij uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het plan leidt niet tot (significant) negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden. Daarom is een nadere analyse of het aanvragen van een vergunning van de Wnb niet nodig.

Een nadere analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale omgevingsverordening.